

Škola
i grad

ODRŽIVI GRADOVI I NASELJA

Radi razumjevanja ključnih pojmova, izdvajamo nekoliko najvažnijih karakteristika održivih gradova i naselja:

resursi i usluge su dostupni svima

javni prevoz je održiva alternativa kolima

(bezbjedan je i pouzdan)

bezbjedno je da se pješaci i vozi biciklo

otvoreni javni prostori su bezbjedni, dostupni i

prijatni za boravak

koriste se obnovljivi resursi otpad se posmatra kao

resurs i reciklira se kad god je to moguće

nove kuće su energetske efikasne

građani/ke imaju pristup jeftinom stanovanju

zajednica je snažno povezana

kultura i socijalne usluge su dostupne svima

ZAŠTO PROJEKAT “ŠKOLA I GRAD” ?

Kada se radi o obrazovnom sistemu u Crnoj Gori može se reći da je on ispod nivoa razvijenih zemalja Zapadne Evrope. Prema rezultatima istraživanja sprovedenog u okviru programa PISA (2012) Crna Gora je svrstana u zemlje čiji su učenici/ce pokazali nivo znanja koji je ispod prosjeka zapadnoevropskih zemalja. Jedna od glavnih primjedbi je da učenici/ce **ne posjeduju dovoljan stepen vještina i znanja koja se mogu praktično primijeniti**, i da su u nastavi često podsticani da samo sakupljaju informacije bez njihovog istinskog razumijevanja.

Slično kao i obrazovni sistem, **urbano/prostorno planiranje u Crnoj Gori trpi posljedice procesa tranzicije**. Iako Crna Gora posjeduje vrijedne prirodne i kulturne resurse pretjerana

urbanizacija, zajedno sa masovnim turizmom na primorju i nedovoljno razvijenim i kvalitetnim sistemom prostornog planiranja, dovela je do znatne degradacije prostora.

U cilju unapređenja crnogorskog obrazovnog sistema spovedeno je nekoliko dobrih inicijativa, uključujući i inicijativu Zavoda za školstvo Crne Gore, koji je u **obrazovni sistem uveo program Obrazovanje za održivi razvoj**, u okviru koga je zastupljen međupredmetni pristup održivom razvoju, koji se sprovodi kroz osam međupredmetnih tema uključuju: klimatske promjene, zelenu ekonomiju, zaštitu životne sredine, **održivi gradovi i naselja**, biodiverzitet, zdravstveno obrazovanje i vaspitanje, obrazovanje za i o ljudskim pravima, preduzetničko učenje.

Iako je pozitivno što je stvorena ova pravna osnova za obrazovanje o održivim gradovima, nivo njegovog sprovođenja u školama u Crnoj Gori je veoma nizak. Zbog toga projekat ŠKOLA I GRAD ima za cilj da doprinese praktičnom uvođenju teme održivih gradova u nastavni program osnovnih škola u Crnoj Gori.

PROBLEMI KOJE PROJEKAT RJEŠAVA

Projekat ŠKOLA I GRAD nastoji da riješi sljedeće probleme:

- **nedovoljna obučenost** profesora/ce u crnogorskim školama da obrazuju učenike/ce o temi održivih gradova i naselja;
- **nedostatak trenera** koji mogu edukovati profesore/ce u crnogorskim školama kako da predaju o temama održivih gradova;

- nedostatak mogućnosti za učenike/ce da steknu **praktično znanje** o planiranju gradova;
- **nedostatak radionica** za profesore/ce u crnogorskim školama koje bi ih edukovale kako da predaju o temama održivih gradova
- **nedostatak priručnika**, veb portala i drugih sredstava na crnogorskom jeziku koje predavači/ce u osnovnim i srednjim školama mogu koristiti da bolje pripreme predavanja o održivim gradovima

S obzirom da su napravljeni važni zakonski koraci u cilju uvođenja teme ODRŽIVI GRADOVI u crnogorski obrazovni sistem, postoji značajan prostor za unapređenje znanja profesora i učenika o ovoj temi, što je glavna svrha projekta SCHOOL4CITY / ŠKOLA I GRAD.

Projekat SCHOOL4CITY predviđa aktivnosti na povećanju informisanosti nastavnika/ca i djece u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama o planiranju održivih gradova i naselja. Projekat će u značajnoj mjeri unaprijediti implementaciju međupredmetne teme Održivi gradovi i naselja u osnovnim i srednjim školama, kao i programa Obrazovanje za održivi razvoj u okviru područja aktivnosti u predškolskom vaspitanju i obrazovanju.

CILJ PROJEKTA

Cilj projekta SCHOOL4CITY je podizanje svijesti o konceptu održivih gradova kroz proces obrazovanja u vrtićima, osnovnim i srednjim školama u Crnoj Gori.

Projekat dugoročno teži osnaživanju djece i mladih kako bi oni u budućnosti preuzimali aktivniju ulogu u kreiranju svojih gradova i naselja primjenjujući principe održivog razvoja.

Radionica u Gimnaziji Kotor

Trening za trenere "Škola i grad", Ivanova korita

AKTIVNOSTI PROJEKTA

Aktivnosti planirane u projektu ŠKOLA I GRAD su:

- izrada **baze podataka** zainteresovanih strana;
- **razmjena znanja** između partnera kroz sastanke/radionice u Crnoj Gori i studijsko putovanje u Njemačku;
- **promotivne aktivnosti** i informisanje javnosti o rezultatima projekta;
- konkurs za izradu **logoa Škola i grad**;
- **spvođenje istaživanja** u školama u Crnoj Gori;
- **definisanje smjernica** za unapređenje učenja o održivim gradovima;
- izrada i **akreditacija programa stručnog usavršavanja** nastavnika/ca;
- izrada **priručnika za nastavnike/ce**;
- organizovanje **treninga za trenere Škola i grad**;
- organizovanje **radionica za nastavnike** na temu održivih gradova u osnovnim i srednjim školama;
- sprovođenje **praktičnih aktivnosti** sa djecom/učenicima-cama u šest pilot škola i vrtića u Crnoj Gori;

TRAJANJE PROJEKTA

Planirano trajanje projekta je 3 godine (2015-18).

Jugend
Architektur
Stadt e.V.

sponsored by

Deutsche
Bundesstiftung Umwelt

www.dbu.de

PARTNERI

- JAS - Jugend Architektur Stadt e.V. (Njemačka)
- Expeditio – Centar za održivi prostorni razvoj, Kotor (Crna Gora)
- Zavod za školstvo (Crna Gora)

DONATORI

Projekat “SCHOOL4CITY Bringing education about sustainable cities in Montenegrin schools” finansira The Deutsche Bundesstiftung Umwelt DBU - Njemačka savezna fondacija za životnu sredinu.

Projekat je dodatno finansiran pod nazivom „Škola i grad“ Odlukom o raspodjeli dijela na konkursu dijela prihoda od igara na sreću za 2015.

www.school4city.org

School
4City